

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.060/2013/7. szám

A Szegedi Ítéltábla **képviselő neve (címe)** által képviselt **Magyar Biztosítók Szövetsége** felperesnek, - a Dr. Homoki Tamás Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Herega Judit ügyvéd) által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti lakos alperes ellen megtérítési igény érvényesítése iránt indított perében - amely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozóként perbelépett **felperesi beavatkozó neve (címe)** szám alatti lakos - a ... Törvényszék 2012. december 6. napján kelt 8.P.20.207/2012/26. sorszámú ítélete ellen a felperes Pf.III.20.060/2013/3. sorszám alatt kiegészített 27. sorszámú fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **részben megváltoztatja**, az alperest terhelő marasztalás összegét 11.393.940,-(Tizenegymillió-háromszázkilencvenháromezer-kilencszáznegyven) Ft-ra és ezen összeg után az elsőfokú ítéletben megállapított tartamú és mértékű kamatára, az általa a felperesnek fizetendő első- és másodfokú perköltséget 932.800,-(Kilencszázharminckettőezer-nyolcszáz) Ft-ra **leszállítja**.

Az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illetéket 749.000,-(Hétszáznegyvenkilencezer) Ft-ra, a másodfokú eljárási illetéket 507.000,-(Ötszázhétezer) Ft-ra **leszállítja**, az ezt meghaladó 151.000,-(Egyszázötvenegyezer) Ft elsőfokú és 198.000,-(Egyszázkilencvennyolcezer) Ft másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000,-(Háromszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

2006. ... napján **(település neve)** külterületén közlekedett az alperes által üzemben tartott **(X)** forgalmi rendszámú lassú járművel és a hozzákapcsolt trágyszóró pótkocsiból álló járműszerelvénnel **(személy 1 neve)** gépjárművezető. A járműszerelvénnel megállt, majd rövid várakozást követően egy jelöletlen földes útra

balra kanyarodott 13 km/h sebességre gyorsulva akként, hogy a manőver közben nem biztosított elsőbbséget a vele szemben közlekedő **(beavatkozó neve)** felperesi beavatkozó által vezetett **(Y)** forgalmi rendszámú **(Z)** típusú motorkerékpárnak. A felperesi beavatkozó beláthatatlan útkanyarból érkezett 120 km/h haladási sebességgel, és egyenesen szándékozott továbbhaladni. A baleset helyszínétől 143 méter távolságra észlelhette a járműszerelvényt, lassító fékezés mellett mintegy 62 km/h sebességgel a pótkocsi jobb kerekének ütközött, majd a szerelvény oldalán végigcsúszva az úttest menetirány szerinti bal oldali útárokban borult. A látási és útviszonyok a délelőtti óráknak megfeleltek és az aszfalt burkolatú úttest felülete száraz volt.

A felperesi beavatkozó a baleset következtében agyrázkódást, kezek ujjainak repesztett sérülését, orsócsonti ideg károsodásával társuló nyílt jobb oldali felkarcsonttörést, mellúri folyadékgyülemmel járó jobb oldali sorozat bordatörést, jobb oldali combcsonttörést és májlebeny roncsolódást szenvedett. Életmentő műtéti beavatkozást követően, 2006. május 23. napjáig kórházi ellátásban részesült, távozásakor idegsérülése miatt jobb kezét nem tudta használni, így önellátásra képtelen volt. 2006. július 13. napjáig teljes ápolásra szorult, ezt követően, 2006. október 15. napjáig napi 5 órában, majd 2007. május 1. napjától a kézfunkciók javulása következtében napi 3 órában személye körüli kisegítő vált szükségessé. A felperesi beavatkozó a balesettel összefüggésben 35 % mértékű egészségkárosodást szenvedett, amely 40 %-os munkaképesség-csökkenésnek felel meg. A korábbi sorsszerű megbetegedései folytán 67 %-ban csökkent munkaképességűvé vált.

A ... Városi Bíróság 3.B.2462/2006/27. sorszámú ítéletével megállapította **(személy 1 neve)** bűnösségét közúti baleset gondatlan okozásának vétségében. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság 1.Bf.160/2008/4. sorszámú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A felperesi beavatkozó korábban biztonsági őrként dolgozott. A baleset következtében jobb felkarját mozgatni nem tudja, jobb alkarja zsibbad, háztartásában és a ház körül nehéz fizikai munkát nem végezhet. A sportos, intenzív mozgással járó életmódján változtatnia kellett, és esztétikai károsodást szenvedett, mert combján, karján és hasán hegek maradtak vissza. A balesettel összefüggő stressz tünet együttese miatt pszichiátriai kezelésre szorult.

Az alperesi üzembentartó kötelező gépjármű-felelősségi biztosítással nem rendelkezett, ezért a felperesi beavatkozónak a balesetből eredő kárát, mint Kártalanítási Számlavezető a felperes fizette meg. Ennek során a felperesi beavatkozó részére dologi kár címén 626.820,-Ft-ot, a személyi sérüléssel kapcsolatban felmerült kárként 423.890,-Ft-ot, keresetvesztésként 50.671,-Ft-ot, egészségügyi hozzájárulás címén 5.574,-Ft-ot, nem vagyoni kártérítés címén 7.000.000,-Ft-ot fizetett meg, továbbá 59.855,-Ft kamat kifizetésére is sor került. Az igényérvényesítéssel összefüggően 72.600,-Ft orvosszakértői vizsgálati díj, 10.000,-Ft kárfelvételi költség és 128.979,-Ft ügyvédi munkadíj megtérített kiadása merült fel. A felperes költségpótló járadék tételeiként közlekedésre 10.000,-Ft-ot, gyógyszerre 7.600,-Ft-ot, háztartási kisegítőre 8.000,-Ft-ot, kerti kisegítőre 4.000,-Ft-ot, rezsi többletre 5.000,-Ft-ot, művelődési költségtöbbletre 5.000,-Ft-ot, rehabilitációra 10.000,-Ft-ot, összesen havonta 49.600,-Ft-ot fizetett 2007. február 15. napjától

2008. december 31. napjáig 1.130.751,-Ft-ban összesítve. 2006. október 19. napjától 2008. május 31. napjáig bruttó 156.851,-Ft keresetpótló járadékot és 1.436,-Ft egészségügyi hozzájárulást térített. A járadékokat a 2008. november 24. napján létrejött megállapodás szerint 5.950.000,-Ft egyösszegű kifizetéssel megváltotta.

A felperes módosított keresetében 15.617.427,-Ft és ezen összeg után 2008. november 13. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatta a regressz igény jogalapját és összezszerűségét is. Álláspontja szerint kizárólag a felperesi beavatkozó magatartása okozta a balesetet azzal, hogy a megengedett sebességet túllépve közlekedett és az ebből eredő következményeket viselnie kell. Nem vitatta a dologi kárként érvényesített 628.820,-Ft, valamint a sérüléssel összefüggésben felmerült költségként kifizetett 423.890,-Ft felmerülését. Utalt azonban arra, hogy a felperesi beavatkozónak keresetvesztesége nem volt, mivel a balesetet megelőző egy évben egyéni vállalkozóként alacsonyabb összegű jövedelmet ért el, mint a rokkantnyugdíja. Nem ismerte el a nem vagyoni kártalanítást sem, előadása szerint a felperesi beavatkozó rendszeresen motorozik, fizikai igénybevétellel járó munkát végez, azaz életvitelében és életminőségében negatív változás nem következett be. Az igényérvényesítés költsége közül elfogadott 72.600,-Ft-ot, illetve 10.000,-Ft-ot szakértői díj és egyéb költségként, továbbá 29.100,-Ft ügyvédi munkadíj felmerülését. A költségpótló járadékból 2007. május napjáig bezárólag 30.000,-Ft-ot ismert el.

Az elsőfokú bíróság 10.P.20.801/2009/122. sorszámú ítéletét a Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.527/2011/3. sorszámú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Rámutatott arra, hogy a perbeli esetben a felperes nem a Ptk. szerződésen kívüli károkozás szabályai alapján érvényesített kárigényt, hanem a kötelező felelősségbiztosításról szóló 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése és a 15. § (7) bekezdése szerint folyósított megtérítést igényelte az alperessel szemben. Az új eljárásban nem mellőzhető a teljes körű tényállás megállapítása, a műszaki szakértői vélemények közötti lényeges ellentmondások feloldása, és az alperesnek, mint bizonyításra kötelezett félnek a megfelelő tájékoztatása.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az alperest tájékoztatta és a bizonyítás kiegészítés körében együttesen kirendelte **(szakértő 1 neve)** és **(szakértő 2 neve)** igazságügyi közlekedési szakértőket.

Az így kiegészült tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, fizessen meg 15.617.427,-Ft-ot és ezen összeg után 2008. november 13. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatát, valamint 1.295.688,-Ft első- és

másodfokú perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest külön felhívásra 900.000,-Ft elsőfokú és 705.000,-Ft másodfokú illeték állam javára történő megfizetésére. Indokolásában rámutatott arra, a műszaki szakértői vélemény alapján a felperesi

beavatkozó haladási sebességeként 120 km/h vehető figyelembe, amely a megállapítható sebesség alsó értéke, azonban nagyobb haladási sebesség kétséget kizáróan nem igazolható. Utalt a 6/1988. számú Büntető jogegységi határozat nyomán kialakult bírói gyakorlatra, irányadónak tekintve, hogy az elsőbbségre jogosulttól csupán a lassító fékezés várható el. A felperesi beavatkozó a ténylegesen megengedett haladási sebesség mellett is csak hirtelen fékezéssel előzhette volna meg a balesetet, azonban mint elsőbbségre jogosult erre nem kötelezhető. Ezért a balesetért kizárólag az alperesi járműszerelvényt vezető **(személy 1 neve)** felelős. A kereset összecszerúsége vonatkozásában kiemelte, a felperes a per során okiratokkal igazolta, a perbeli balesettel kapcsolatos ráfordításait és az alperes a bíróság tájékoztatása ellenére a kifizetéseket általánosságban vitatta, azok megalapozatlanságára vagy eltúlzott mértékére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. A nem vagyoni kártérítés körében az elsőfokú bíróság rámutatott arra, a 7.000.000,-Ft kifizetése nem tekinthető eltúlzott mértékűnek, miután a felperesi beavatkozó által a baleset következtében elszenvedett sérülések jellegüknél és gyógyulási időtartamuknál fogva olyan súlyosnak tekinthetők, amelyek nyilvánvalóan az életének tartós elnehezüléséhez vezettek. Utalt az igazságügyi orvosszakértő véleményére, amely a munkaképesség-csökkenés és az egészségkárosodás mértékét meghatározta. Mindezekre tekintettel a kereseti kérelemnek megfelelően kötelezte az alperest a rendelkező részben írt mértékű igény megtérítésére.

Az alperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása iránt előterjesztett kiegészített fellebbezésében a marasztalás összegét 871.086,-Ft-ra kérte leszállítani. Hangsúlyozta, hogy súlyosan méltánytalan helyzetbe került, amikor a felperes nem vonta be a perenkívüli kártérítési eljárásba, és csupán a kárrendezés befejezésekor értesült a kifizetés mértékéről. Az elsőfokú bíróság nem zárhatta volna el a teljes körű bizonyítás lehetőségétől a jogalapot érintően, és lehetővé kellett volna tennie az összecszerúségre vonatkozó bizonyítási indítványainak az előterjesztését. Sérelmezte a büntetőjogi elveken alapuló gyakorlat hangsúlyos figyelembevételét a polgári jogi kártérítési felelősség megállapítása során. Álláspontja szerint az engedélyezett sebességről történő motorosi elhárító manőver alkalmazása esetén a traktor a motorkerékpáros érkezésének idejére kihaladhatott volna a motorkerékpár útjából, de legalábbis jóval kisebb ütközésre és ezáltal elhanyagolhatóbb sérülésekre került volna sor. Hivatkozása szerint ezen felvetésére a szakértők is ellentmondóan nyilatkoztak, illetve a matematikai igazolást nem zárták ki. Állította, amennyiben a motorkerékpár haladási sebességeként a 130 km/h sebesség kerül figyelembevételre, úgy a motorkerékpáros meghaladta a lakott területen kívül engedélyezett haladási sebesség másfélszeresét, amelyet a bírói gyakorlat a felelősséget befolyásoló, megtévesztő mértékű sebességnek minősít. Nem fogadta bizonyítottként és igazoltként a nem vagyoni kártérítés kifizetésének indokoltságát és mértékét. Hangsúlyozta, hogy az irányadó orvosszakértői véleményből kitűnik, a felperesi beavatkozóknál a baleset után kialakult állapot 40 % munkaképesség-csökkenést eredményezett, azonban a bíróság nem foglalkozott azzal a ténnyel,

hogy már korábban is csökkent munkaképességű volt. A vagyoni kártérítés körében eltért a korábban már elismert magasabb összegű kártól, azonban ennek indokát nem adta, és nem jelölte meg tételesen, hogy a 871.086,-Ft miből adódik.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Előadta, hogy az alperes elmulasztott biztosítási szerződést kötni és nem volt akadálya annak, hogy a felperesi beavatkozó kárát közvetlenül térítse meg a körülmények ismeretében. A baleseti mechanizmus tisztázódott, a további műszaki szakértői bizonyítás szükségtelen, és a beavatkozó haladási sebessége helyesen került megállapításra.

Az alperes fellebbezése **részben megalapozott.**

A Pp. 3. § (3) bekezdése értelmében a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A Pp. 164. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A törvény idézett rendelkezései a bizonyítási kötelezettségnek a meghatározása és a felek közötti felosztása körében arra is utalnak, hogy ennek a felek a jogvita elbírálásához, illetőleg a per eldöntéséhez szükséges tények tekintetében kötelesek eleget tenni. A bizonyítási kötelezettség tartalmát, közvetlen irányát azok az anyagi jogi jogszabályok határozzák meg, amelyekre a felperes keresetét, az alperes pedig ellenkérelmét alapítja. Az új eljárásban az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg a keresetteljesítési lehetőség anyagi jogi alapjait és ebből a bizonyítási kötelezettségre is kiterjedően helyes jogi következtetést vont le. Figyelemmel volt arra, hogy a felperes nem károsult, jogi helyzetét nem a Ptk. 345-346. §-a, továbbá a Ptk. 339. § (1) bekezdése határozza meg, hanem a károkozóval szemben törvényi engedmény alapján lép fel. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott, a gépjárművek kötelező felelősségbiztosításáról szóló - a baleset idején hatályban volt - 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 14. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a károsult a biztosítási kötelezettség ellenére szerződéssel nem rendelkező üzemben tartó gépjárműve által vagy az ismeretlen gépjárművel okozott kár megtérítése iránti igényt - az e rendeletben foglaltak alapján a 15. §-ban foglalt kivételekkel - a Kártalanítási Számla kezelőjével szemben is érvényesítheti. Az R. 15. § (7) bekezdése pedig lehetővé teszi, hogy a Kártalanítási Számla kezelője a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült összes ráfordítása és költsége megtérítését követelhesse a biztosítással nem rendelkező üzemben tartótól, illetve egyetemlegesen a forgalomba nem helyezett vagy forgalomból kivont gépjármű tulajdonosától.

A felperes, mint a Kártalanítási Számla kezelője, az R. 14. § (1) bekezdése alapján megtérítette a károsultnak az alperes, mint felelősségbiztosítási szerződéssel nem rendelkező üzemben tartó által okozott kárt, és ezt követően élt az R. 15. § (7)

bekezdésében biztosított jogával a jelen peres eljárást megindító keresetében az ennek kapcsán felmerült költségei megtérítése iránt követeléssel az alperessel szemben. A Ptk. 345-346. §-a, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdésében, illetőleg az R. 14. § (1) bekezdésében és 15. § (7) bekezdésében meghatározott tényállási elemek nem

azonosak, ezért az abban foglalt rendelkezések alkalmazásához szükséges és bizonyítandó tények sem fedik egymást. A felperes megtérítési igénye keretében a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült összes ráfordítása és költsége megtérítését követelheti az alperestől. Elegendő azt igazolnia, hogy akár szakvélemény beszerzése útján is vizsgálta a károsult igényének alaposságát, és ezzel szemben az alperesnek kell bizonyítania azon védekezését, hogy a kifizetett kártérítés valamely tétele szükségtelen vagy összege eltúlzott volt. Nem helytálló a felperes azon eljárási kifogása, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást nem fejezte be, illetőleg elzárta a további bizonyítás lehetőségétől. Az új eljárásban az elsőfokú bíróság az alperes bizonyítási indítványának helyt adva beszerezte két műszaki szakértő helyszíni felméréssel készített együttes szakértői véleményét, amelyen a tényállás alapul. Az igazságügyi szakértő szóbeli meghallgatása után fogadta el az aggálytalan együttes szakvéleményt, amelynek kiegészítése a jogalap körében indokolatlan volt. Az összecszerűséget érintően az alperes a korábbi hatályon kívül helyező végzésben foglaltak és az elsőfokú bíróság tájékoztatása ellenére az új eljárás megindításakor nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, a tárgyalás berekesztése előtt „esetleges bizonyítási indítvány előterjesztésére kért további határidőt”. A nyilatkozatok, bizonyítékok előterjesztésének indokolatlan késedelve a bizonyítás foganatosításának mellőzését eredményezik, mert ez nem egyeztethető össze a gondos és jóhiszemű pervittel, valamint a kérelemmel történő eljárás elvével. Az elsőfokú bíróság az alperesnek a releváns tényállás felderítéséhez szükséges és előterjesztett bizonyítási indítványát foganatosította, nem zárta el a bizonyítás lehetőségétől és a bizonyítási eljárást az indokolt mértékben lefolytatta.

Az alperes fellebbezésében arra megalapozottan hivatkozott, hogy a polgári jogi kárfelelősség megállapításakor - a büntető ügyben a büntető bíróság által folytatott gyakorlattól eltérően (6/1998. Büntető jogegységi határozat) - a közúti balesetért az elsőbbségre jogosult baleseti sérült is felelős lehet, ha a sebesség túllépéssel összefüggésbe hozható a káresemény bekövetkezése, mert a sebesség túllépés fokozza a baleset kockázatát és csökkenti az elhárítás lehetőségét. A megismételt eljárásban kiegészült tényállás szerint az igazságügyi műszaki szakértők szakvéleményéből megállapíthatóan a beláthatatlan útkanyarból felbukkanó motorkerékpár sebessége 120-139 km/h volt, az útkanyarulattól belátható útszakasz hossza 143 méter, és a motorkerékpáros reakcióideje az ütközés helyétől számított 125,1 méter. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a motoros haladási sebességét 120 km/h-ban, ugyanis az ennél magasabb haladási sebesség bizonyíthatatlan. A lakott területen kívül a motoros megengedett haladási sebessége 90 km/h lett volna, bár a műszaki szakértő szakvéleménye szerint az adott közlekedési szituáció és az útkanyar jellege ennél alacsonyabb haladási sebességet indokolt volna. Ugyanakkor tény, hogy lassító fékezéssel 120 km/h sebesség mellett 217,8-244,1 méter távolságra tudott volna megállni, míg a megengedett 90 km/h sebesség

mellett az ütközési ponton túl 6 méterre. Ténylegesen a sérült 62 km/h sebességgel hajtott bele a vonatába. Tény, hogy az alperes által üzemben tartott gépjármű vezetője a KRESZ 28. § (2) bekezdés b) pontjában írt rendelkezést megszegte, mert a felperesi beavatkozónak nem biztosította az áthaladási elsőbbséget, hanem az úton keresztbe, a védett útvonalra behajtott. Ugyanakkor a felperesi beavatkozó sérült, a KRESZ 3. § c) pontjában írt közúti közlekedési szabályt szegte meg, amikor az előírt sebesség jelentős túllépésével közlekedett, amelynek következményeként súlyos sérüléseket szenvedett. Nyilvánvaló, amennyiben az útviszonyoknak megfelelő megengedett sebességgel közlekedik, ha lassító fékezéssel nem is tudott volna megállni az ütközés előtt, lényegesen kisebb lett volna az ütközési sebesség és nem következik be ilyen súlyos sérülés.

A károsultnak a kár megelőzése érdekében a kárveszélyes helyzeteket kerülnie kell. Ha a károsult e kötelezettségét elmulasztja és a károkozás irányába ható magatartást tanúsít, magatartása a kártérítés mértékét befolyásolhatja, és így kármegosztáshoz vezethet. Ennek megfelelően rendelkezik a Ptk. 340. § (1) bekezdése akként, hogy nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget. Az ítéltábla nem osztotta az eljáró bíróság azon álláspontját, hogy a baleset teljes kárkövetkezménye az alperest terheli, ugyanis a felperes felróható magatartása közrehatott a káreseményben, az előírt sebesség jelentős túllépésében megnyilvánuló közlekedési szabályszegés összefüggésben áll a bekövetkezett balesettel. Ezért a közrehatás mértékét a felperesi beavatkozóra kedvezőbb, 20 %-os arányban állapította meg.

A vagyoni kártérítés vonatkozásában a felperes igazolta, hogy a felelősségbiztosítással nem rendelkező üzembentartó gépjárművével okozott károkkal okozati összefüggésben tételesen milyen ráfordításokat és költségeket fizetett ki. Ezzel szemben az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a Kártalanítási Számla kezelője alaptalan, a károsultat nyilvánvalóan meg nem illető igényeket egyenlített ki. A bírói gyakorlat szerint a becsléssel, a körülmények mérlegelésével meghatározott kártérítési összegek, járadékok mértéke - ha azok nem voltak nyilvánvalóan túlzottak vagy alaptalanok - a megtérítésre kötelezett károkozó részéről megalapozottan nem kifogásolhatók. A felperes a ráfordításait és költségeit igazolta, amely megtérítést az alperes tényszerűen nem vitatott. Ugyanakkor az indokoltságot illetően az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget. Az alperes az elsőfokú eljárásban a vagyoni kár körében nem vitatta a baleset során felmerült dologi kár 626.820,-Ft, a személyi sérülésből eredő kár 423.890,-Ft, a kárfelvétel költsége 10.000,-Ft és az ügyvédi munkadíj ténylegesen 128.979,-Ft arányos meg nem jelölt részének költségkénti megfizetését. A 2007. február 15. napjától 2008. október 31. napjáig, azaz 22,5 hónapra megfizetett 1.130.751,-Ft költségpótló járadék szükségességét az orvosszakértői vélemény igazolta és annak egyes tételei a bírói gyakorlat szerint megtérítendőek. Nem vitatható a közlekedési többlet, a gyógyszer, a háztartási és kerti kisegítő, a rezsitöbblet, a művelődési többlet és a rehabilitációs költségek felmerülése, miután a felperesi beavatkozó az elszenvedett sérülések, a többszörös csonttörés, az ideghűdés, illetve

folyamatosan 2008. elejéig fennálló többszörös műtéti beavatkozás utáni állapot szükségessé tette. A májtályogja miatt folyamatos orvosi kezelés alatt állt, rendszeresen antibiotikumokat, fájdalomcsillapítókat, májvédő gyógyszereket használt, és kímélő ételeket kellett fogyasztania, és nehéz fizikai munkát nem végezhetett, jobb karjának

használatában korlátozott. Nem vitatható a keresetpótló járadékként 2006. október 19. napjától 2008. május 31. napjáig megtérített 156.851,-Ft és 1.436,-Ft Echo költség sem, az okirati bizonyítékok a kifizetés megalapozottságát indokolták. 2008. november 24. napján a felperes és a baleseti sérült megállapodtak a járadék egyösszegű megváltásában, 5.950.000,-Ft megfizetésében. Mindezek következtében az alperes a 8.617.427,-Ft vagyoni kár 80 %-ának, 6.893.940,-Ft-nak a megfizetésére köteles.

A nem vagyoni kártérítés körében is vizsgálni kellett, hogy a felperesi beavatkozót a személyhez fűződő jogok megsértése következtében milyen mértékű immateriális hátrány érte, a felperes által kifizetett nem vagyoni kártérítés mennyiben felelt meg a sérelmek kompenzálásának, az elveszett életlehetőségek helyettesítésének és az elszenvedett fizikai, valamint lelki sérülések kiegyensúlyozásának. A baleset idején 38 éves felperes vagyonőrként dolgozott. A káresemény következtében fellépett munkaképesség-csökkenése és a korábbi sorsszerű megbetegedése miatt a munkaképesség-csökkenése 67 % (az össz-egészségkárosodása meghaladja az 50 %-ot) III. csoportú rokkanttá vált és a munkáját nem tudja folytatni. Maradandó egészségkárosodása a részleges jobb orsócsonti ideghűdés, a vállízületi és könyökízületi mozgáskorlátozottság, a többszörös májműtét utáni állapot és a hasfal gyengesége, a csípőízületi mozgáskorlátozottság. Nehéz fizikai munkát nem végezhet, és a balesettel összefüggésben poszttraumás stressz tünet együttes miatt ideggyógyászati kezelésre szorult. A sérülései hegesedéssel gyógyultak, amely esztétikai károsodással is járt. Valamennyi maradandó illetve átmeneti jellegű hátrány értékelésével, a károsult magatartásának kárcsökkentő hatását értékelve és a balesetkori ár- és értékviszonyokra tekintettel az ítéletábra 4.500.000,-Ft nem vagyoni kár megtérítését találta indokoltnak. Ezért az alperes által térítendő ráfordításokat 6.893.940,- + 4.500.000,-= 11.393.940,-Ft erejéig találta megalapozottnak, és az alperes marasztalását ezen összegre szállította le.

A másodfokú bíróság a pervesztesség-pernyertesség megváltozott arányára figyelemmel leszállította az alperes által fizetendő első- és másodfokú részköltséget, valamint az általa térítendő kereseti és fellebbezési illetéket.

Az előzőekben kifejtettek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Az alperes fellebbezésére a fellebbezési eljárási illetéket lerőta. A fellebbezés részben eredménytelen volt, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a részére visszajáró fellebbezési illetékrész beszámításával köteles a nagyobb rész pernyertes felperes másodfokú eljárási részköltségét megtéríteni, amelynek összege a jogi képviselével kapcsolatban felmerült és a másodfokú bíróság által a 32/2003. (VIII.

S z e g e d, 2013. március hó 18. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
előadó bíró

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla sk.
táblabíró